

Elkar-ezagutuz

Esku tartean duzun liburu hau, elkarte honen sortze beretik gidatu gaituen ideia baten fruitua da. Politikarekiko interesaz haraindi, jazarpen terroristak eta erres-pontsabilitate eskaseko hainbat jarrerak hari eragiten dioten etenik gabeko degra-dazioaz indignaturik, sinesmen sendo batek batu izan, eta batzen jarraitzen gaitu: hitzaren duintasunak.

Plaza aldarrikatzen dugu, espazio publikoa, ebatsitako hitza, egia mugie-zin izateko inolako pretentsiorik gabe, gure artera jalgi dadin. Sigla politikoetaz haraindi, bere baitara bildutako gizarte honen ikuspegia lainotzen duten ideolo-gietaz haraindi, elkartasunezko keinu adiskidetsua damaigu denen jakitera. Epelkeriarik gabe, sarriegi ezezkoa ematearen beharraz kontziente diren printzi-pio demokratikoen sendotasunaz.

Baliteke asoziazioari eman genion izenak, Zuhaitzpeanek, irudi eta izena ematen digun zuhaitzak, J. Legorburu margolariaren lana, argien laburbiltzea gidatu gintuen asmoa, eta orain, gainera, Mario Onaindiaren figura gogora ekart-zeko baliagarri zaiguna, harengandik hartu baikenuen ideia. Gernikako haritz xaharrari bainoago, haren abarora biltzen ginen espazioari erreferentzia egiten diona. Benetako Herri-sinbolo izan zen zuhaitzari, ideologia guztietako euskal-dunen erreferente izan zen zuhaitzari. Kolore askotako egiten dute zuhaitza era tzen duten hitzek. “Eta kantatu egiten diot zuhaitz gazteari” idatzi zuen Mario Onaindiak.

Zuhaitzpean osatzen dugun lagunok, sustatu beharreko balizko kont-sentsu berria, bizitza, askatasun eta aniztasun politiko eta kulturalaren baloreen defentsan soilik ikusten dugu, elkarbizitzarako edozein proiektu politikoren oina-ri behar duten baloreotan, alegia. Eusko Legebiltzarraren aurrean Natividad Rodríguezek argi eta garbi esan bezala: “Por ello, consideramos que cualquier proyecto de convivencia, para ser moral, deberá respetar la memoria de las vícti-mas; para ser legítimo, deberá plantearse en condiciones de igualdad y libertad para todos los participantes; y para ser legal, deberá cumplir las reglas de juego preestablecidas, que en democracia se plasman en las normas legítimamente aprobadas”. Geure egiten ditugu bere hitzak.

Hiru urtetan zehar, Zuhaitzpeanen, partekatzen dugun etika zibiko-poli-tikoarekin ados, gure elkarbizitzaren gestioaz hitzegitea proposatu dugu (nº0: Hitzarmen politiko), oinarriztat dituen esanahi amankomunetaz; eremu urba-noetaz (nº2: Euskal ziutatea: Aniztasun eta dibertsitatea) ere eztabaidatu nahi izan dugu, non norbanakoak ingurune/medioarekiko, eta adaptazio sozialareki-ko harremanean pertsona aski eta autonomo gisara bere emantzipazioa lortzea bilatzen duen prozesuak, areago globalizazio garai zalantzazko hauetan ere, funt-

zionatzen duela agerian ikus daitekeen. Guztiak Euskal Herriko Unibertsitatean 2002ko azarotik 2003ko urtarrilera bitartean antolatu genituen elkarrizketetan trataturiko gaiak.

Hitzaren duintasuna da, borroka politikoaren hots eta amorrutik urrunduta, irakurleari orrialde hauen bidez eskuratu nahi dioguna: hitz xuxurlatua, isiltasunaren gudarostea den totalitarismoak inposatu nahi digun gorrotoaren hondakinen artetik nekez berreskuraturiko hitza. Elkar ezagutuz. Errekonozituz, onuraren batengatik eskerrona esan nahi duena, baina baita berriz ezagutzea ere, reconocernos, gazteleraz esango genukeen bezala. Arrazoi honegatik, hain zuzen ere, ikusten dugu proiektu hau hasiera bat bezala, akuilu bat bezala, eta ez helburu gisa bere baitan; bestearen errekonozimendua da hondoan geratzen dena, geure burua bestearenean islatzea, indiferentziaren kontra, gailentzen den bakarra erasaten duten abstrakzio hutsalen kontra: pertsonak, ideia ororen gainetik, eta proiektu ororen gainetik.

Erantzukizun ariketa bat bezala, memoria historikoaren berreskurapen bezala ikusten dugu proiektu hau; gizarte honen aniztasuna erakusten duten alor ezberdinetako (soziala, politikoa, kulturala) eta sentsibilitate ezberdinak dituzten pertsonen ekarpenek osaturiko historia, batzuk injustuki ahaztuak izan diren arren. Gaurko eta atzoko aniztasuna. Idatzitako glosa hauek onespenean ariketa hori, baliogarritasunaren errekonozimendu hori erakusten dute, sentsibilitate eta bizikizun ezberdinetatik, edo besterik gabe, ahanzturaren kontrako alegatutik.

Elkar-ezagutzen hau gizartearentzat beharrezko ulertzen dugun elkarrizketa da, memoriaren elkarrizketa, hiritar libreen artekoa, eta ez begirada garbiarekin beren objetibitatea aldarrikatzen dutenena, errelatibismo moral nazkagarri baten atzean ezkutaturik. Ez. Ez baita bakerik justizia ezpada.